

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Nonnulla circa Sacramentum Confirmationis annotantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

sequitur, gravi se sacrilegio & homicidio altringere; addit Paludanus in 4. dist. 3. q. 3. eum, qui sic hominem baptizando mortem ejus accelerat, incurrere irregularitatem.

V. Respondetur tamen cum Suarez hic, disp. 31. sect. 3. §. Secundo hinc colligo, Tannero hic, disput. 4. quæst. 1. dub. 2. num. 77. si infans ille jam agat animam, & moraliter certum sit illum statim expiraturum, debere cum moderatione proximè positâ de aquâ calore temperatâ, & reliquis baptizari; in hoc enim casu, quando imminet tantum periculum mortis æternæ, leve & moraliter nullum censendum est damnnum illud, quod corpõri ex Baptismo provenire potest; nec enim mors per hoc causatur, nec notabilis mortis acceleratio, tantilla autem vitæ abbreviatio in his circumstantiis nullius est considerationis. Aliud est, si puer projiceretur in puteum, vel aquâ venenatâ aspergeretur, quæ eum statim extinguit, hæc namque actiones per se ac directè ordinantur ad necem inferendam, sicquæ in hoc casu perinde est ac si aqua omnino non adesset.

VI. Quæres secundo: Utrum amentes sint baptizandi? Respondetur, si perpetuò fuerint amentes, & ab infantia usu rationis destituti, idem de

ipsis formandum esse judicium ac de infantibus, ^{risque confar-} & sunt baptizandi. Si verò amentes & furiosi ^{ri debeat} habeant lucida intervalla, & rationis usu interdum ^{Baptismus} fruantur, non in amentia, nisi sit periculum mortis, sed dum sui compotes sunt, debent baptizari, tunc namque sui curam gerere, animæque saluti non minus prospicere possunt, quàm alii, qui in amentiam nunquam inciderunt. Si verò quispiam non baptizatus incideret in amentiam post usum rationis, & in eâ ad finem usque vitæ permaneat, baptizari non debet, etiam in articulo mortis, nisi voluntatem suscipiendi Baptismum, & dispositionem sufficientem ad illius fructum ante amentiam ostendisset.

Circa caeremonias Baptismi, in triplici sunt differentia, quædam siquidem Baptismum antecedunt, quædam comitantur, quædam sequuntur: quæ præcedunt sunt duodecim, quæ comitantur quinque, quinque etiam sunt quæ sequuntur, de quibus contra Calvinum plerisque ex his caeremoniis rejicientem disputat Bellarminus libro primo de Baptismo, capite quarto. De iisdem etiam agit Suarez hic, in articulo 8. quæstionis 67. Sancti Thomæ, Tannerus hic, disp. 4. q. 3. dub. 4. & alii.

VII. ^{Tria cere-} ^{moniarum} ^{Baptismi} ^{genera.}

DISPUTATIO SEPTUAGESIMA.

De Sacramento Confirmationis.

BAPTISMVS, ut supra vidimus, est Sacramentum regenerationis, per cujus susceptionem, inquit Eugenius IV. in decreto ad Armenos, Spiritualiter renascimur: Confirmatio verò, ut ipsum nomen sonat, in gratiâ per Baptismum acceptâ nos confirmat ac roborat: hinc, immediatè subjungit idem Pontifex, Per Confirmationem augemur in gratiâ, & roboramur in Fide. Ad quam rem etiam appositè Melchisedes Papa in suâ ad Episcopos Hispania epistolâ decretali: In Baptismo, inquit, regeneramur, ad vitam, post Baptismum confirmamur ad pugnam: in Baptismo abluimur, post Baptismum roboramur, &c. Baptismi itaque tractatione absolutâ, recto ordine sequitur tractatus de Confirmatione, variâque circa eam inquirenda.

SECTIO PRIMA.

Nonnulla circa Sacramentum Confirmationis annotantur.

I. Tam Antiqui quàm novi heretici negant Confirmationem esse Sacramentum.

NOVATIANI olim teste Theodoro, libro tertio hereticæ fabulæ, & Wicleffus apud Waldensem tomo secundo de Sacramentis, cap. 113. negabant Confirmationem esse Sacramentum. Idem ex summo, ut in alias res fa-

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

cras, ita & in hoc Sacramentum odio faciunt nostri temporis heretici, Lutherus libro de captivitate Babylonicâ, dum de Confirmatione, Calvinus libro quarto Institutionum, cap. 19. Philippus, Zuinglius, & alii, qui quamvis Confirmationem inter caeremonias Ecclesiasticas admitti posse asserant, qualis est benedictio aquæ, & similes, in numerum tamen Sacramentorum eam nullo modo admittendam affirmant.

Nihilominus Sacramentum Confirmationis & verum Sacramentum esse, & ab Apostolorum hæc usque tempora apud Christianos semper usurpa-

II. ^{Sacramen-} ^{tum Con-} ^{firmationis}

est verum
& proprium
Sacramen-
tum.

usurpatum, late probat contra hujus temporis hæreticos Bellarminus lib. de Confirmatione, c. 3. 4. 5. & 6. ex totius Ecclesie consensu, contra quem disputare, inquit Sanctus Augustinus epist. 118. ad Januarium, insolentissime insania est. Jam verò hoc definitum est in Concilio Trid. sess. 7. can. 1. & olim in usu erat apud Apostolos, qui per impositionem manuum conferebant baptizatis Spiritum Sanctum, id est gratiam & virtutes, quæ sunt dona Spiritus Sancti. Nec enim hoc de visibili donatione Spiritus Sancti, & dono linguarum intelligi potest, ut volunt hæretici, tum omnibus donum linguarum collatum non fuerit, nec alia dona externa, ut constat ex primâ ad Corinth. cap. 12. vers. 8. & 29. *Alii datur sermo sapientia, alii gratia linguarum, &c. numquid omnes Propheta, numquid omnes linguas loquuntur, &c.*

III.
Sacramen-
tum Confir-
mationis,
non in Con-
cilio Melden-
si, sed à
Christo ipso
immediatè
est institu-
tum.

Hoc Sacramentum non à Melchiade Papa, ut volunt hæretici, nec in Concilio Meldensi, ut vult Halensis, & alii quidam Catholici, sed immediatè à Christo institutum est. Hæc conclusio est de fide, & definita in Concilio Tridentino, sess. 7. can. 1. Probatur conclusio: Patres namque aliqui diu ante tempora Melchiadis, aut Concilii Meldensis mentionem faciunt hujus Sacramenti: Sanctus Dionysius cap. 4. de Eccles. Hierarc. expressè loquitur de consecratione Chrifti unguentum, quo signantur baptizati, & eodem loco ait illud esse *divine generationis sacrosanctam perfectionem*. Idem habet Sanctus Clemens discipulus Sancti Petri, & IV. Pontifex libro tertio Constitutionum, cap. 16. *Episcopus, inquit, baptizatos Chriftate ungit, & Epist. 4. docet nos per Episcopi consignationem septiformem Spiritus Sancti gratiam accipere, & eum, qui hanc sine necessitate omiserit, non esse perfectum Christianum.*

IV.
Quando
Christus
hoc Sacra-
mentum in-
stituit.

Quæres: Quo tempore Christus hoc Sacramentum instituit? volunt aliqui tunc esse institutum quando oblatus sunt ei pueri, ut manus iis imponeret, & oraret. Sed licet hæc fortè fuerit quædam Confirmationis adumbratio, non tamen institutio, cum nec materia ejus ibi, nec forma à Christo assignaretur. Deinde illi parvuli non erant baptizati. Alii dicunt cum Scoto tunc institutum esse, cum Christus post resurrectionem insufflavit in Discipulos, dicens: *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata, & cætera.* Sed contra hoc objici solet quod Spiritus in Confirmatione datur ad robur, non ad remittendum peccata. Sed de hoc plura postea. Alii demum volunt institutum fuisse in festo Pentecostes. Sed licet Apostoli fuerint tunc confirmati, seu effectum hujus Sacramenti accepserint, altiori tamen modo id factum est, & non per Sacramentum.

V.
Christum
in nocte Co-
enæ Confir-
mationem
instituisse,
videtur pro-
babilis.

Probabilius ergo videtur Christum in nocte cenæ Confirmationem inchoatè instituisse, modum scilicet, quo conferri deberet præscribendo, tum quia sæpius illa nocte Spiritum Sanctum Ecclesie promisit, sicque verisimile est eum tunc Apostolos modum docuisse, quo esset fidelibus Confirmatio conferenda, omniæque præscripsisse quæ ad ritum Sacramenti hujus spectabant. Quod ulterius probatur ex Fabiano Papa Epist. 2. cap. 1. ubi sic habet: *In illa die Dominus JESUS postquam cenavit cum eis, & lavit eorum pedes (sicut à Sanctis Apostolis prædecessores nostri acceperunt, & nobis reliquerunt) Chriftina consecrare docuit. Et*

hinc fortè consuetudo illa Ecclesie ortum habuit singulis annis Chriftina illo die consecranda. Tandem probabilius videtur Christum, antequam in cælos ascendit, Ecclesiam suam quoad præcipua fundasse, inter quæ primum penè locum habere septem Sacramenta, quod ostendit non debuisse institui hoc Sacramentum in die Pentecostes.

Completa tamen hujus Sacramenti institutio perfecta est post Christi resurrectionem, secundum eum statum in quo & administrari posset, & recipi, quando Christus Joannis 20. dixit Discipulis suis: *Accipite Spiritum Sanctum, &c.* tunc enim non solum dedit eis potestatem remittendi peccata, sed etiam creavit eos Episcopos, ut communis fert opinio, & consequenter potestatem dedit hoc Sacramentum administrandi: atque ita, sicut Sacramentum Pœnitentiæ à Concilio Tridentino sess. 4. cap. 1. dicitur hoc loco præcipuè institutum, sic & dici potest institutum completè Sacramentum Confirmationis.

Quoad materiam remotam hujus Sacramenti, confici debet ex oleo olivarum, & Balsamo. De primo nemo dubitat præter Canum, qui ait, vel solo oleo, vel solo balsamo conferri posse. Secunda pars est contra Caietanum, Navarrum, Soto, & Valentiam, qui dicunt sufficere solum oleum, omisso balsamo, quod aiunt tantum esse necessarium ex præcepto. Probatur tamen, quia Concilium Florentinum assignat pro materiâ hujus Sacramenti Chriftina confectum ex oleo, & balsamo, ubi æqualiter loquitur de utroque tanquam de quodam præcedente consecratione Sacramenti: quod addo propter Sacramentum Pœnitentiæ, cujus licet satisfactio sit pars integralis, non tamen essentialis, quia non requiritur ut quid præcedens Sacramenti consecrationem. Sanctus etiam Dionysius cap. 4. de Ecclesiastica Hierarchia parte 3. sic dicit: *Unguenti quod perficiendi vim habet, persusio, eum qui initiatus est, suavitate odoris fragrantem facit, & cap. 4. ait illud unguentum refertum esse odoris suavitate.* Deinde probatur, quia Chriftina secundum omnes est materia hujus Sacramenti, & definit Tridentinum sess. 7. can. 2. poniturque in formâ. Sed Chriftina (quicquid sit de primâ vocis impositione) juxta usum totius Ecclesie semper significavit unguentum confectum ex oleo & balsamo, ergo.

Objicies Innocentium III. cap. *Pastoralis de Sacramentis non iterandum*, ubi consultus Pontifex an Confirmationis Sacramentum in eo iterari debeat, qui per errorem fuit non Chriftina, sed oleo delinitus: respondet Pontifex, quod *in talibus non est aliquid iterandum, sed cautè supplendum quod incautè fuerat prætermisissum.* Respondetur, plura ibi quæ sita fuisse à Pontifice, ad quæ unversim respondet, *nihil iterandum ex iis, quæ valide collata sunt, sed quod defuit, cautè supplendum.* Unde affirmant Doctores in hoc casu caeremonias accidentales non esse iterandas, ut adhibitionem patrinæ, alapam, &c. sed privatim sine ullâ solemnitate Sacramentum peragendum, non tamen alia non esse iteranda, imò hic defuit unctio Chriftina, quare hæc suppleri debuit.

Et inquiri, quid hic velint Auctores contrariæ sententiæ suppleri, num unctioem cum solo balsamo, at hæc nunquam fuit instituta à Christo, nec unctio hodie facta oleo, & post mentem balsamo, est unctio Chriftina, hæc autem unctio defuit, ut constat. Deinde unctio fieri non potuit, nisi balsamo benedicto, balsamum autem solum nunquam solebat benedici. Tandem debuisse

VI.
Post Resur-
rectionem
nihilominus
plene perfe-
cto est ejus
institutio.

VII.
Materiam
nota Sacra-
menti Con-
firmationis
confici de-
bet ex oleo
olivarum,
& balsa-
mo.

VIII.
Dicitur: Dece-
re videtur
Innocentius
Pontifex, ad
Confirmationem
non requiri bal-
samum.

IX.
Dicitur ne-
gantem con-
traria sen-
tentia Au-
ctores, quid
in prædicto
casu debeat
suppleri.

debuisset repeti forma, nam quando ungebatur oleo, forma non erat vera, ut constat ex ipso capite, ubi dicitur non fuisse eum unctum Chrismate, sed oleo, nempe catechumenorum, aut infirmorum; forma autem importat unctionem Chrismate factam.

X. *Qualis olei & balsami permixtio ad Chrismatis consecrationem requiratur.*
Ad Chrisma tamen non est necessarium, ut singulæ partes olei substantialiter permisceantur balsamo, sed solum, ut tanta quantitas adhibeatur illi mixto, quanta sufficit, ut omnes illius partes aliquo modo per illud alterentur, recipiendo scilicet ab eo odorem, & alias qualitates. Balsamum tamen Indicum, licet diversæ sit speciei à Palæstino, est materia sufficiens ad conficiendum Chrisma. Unde Paulus III. & Pius IV. non dispensarunt cum Indis, ut illo Balsamo uterentur in conficiendo Chrismate, sed declararunt esse materiam sufficientem.

XI. *De essentiâ hujus Sacramenti est, ut Chrisma sit ab Episcopo benedictum, quia hoc affirmat Concilium Florentinum: unde, licet ex dispensatione Pontificis administrationem Sacramenti Confirmationis simplici Sacerdoti commissam aliquando esse dicat, de quo plura postea, Chrismate tamen, inquit, per Episcopum confecto: & idem nostris temporibus concessisse dicitur Gregorius XII. Sacerdoti in Indiis, hac tamen lege, ut uteretur Chrismate consecrato ab Episcopo; quod etiam docet Sanctus Dionysius in Ecclesiasticâ Hierarchiâ, ubi ritum hujus Sacramenti describens dicit, Chrisma debere confici ab Episcopo. Tandem hæc semper fuit praxis Ecclesiæ: unde cum Concilium Tolet. 1. can. 2. insinuat quosdam Sacerdotes contempsisse Chrisma; in primis improbat illam consuetudinem, deinde non loquitur de Chrismate Confirmationis, sed de illo, quod Episcopi singulis annis ad suas Ecclesias parochiales tenentur destinare, & Parochi petere ad usum Baptismatis.*
Essentiale est huic Sacramento ut Chrisma sit ab Episcopo benedictum, quia hoc affirmat Concilium Florentinum: unde, licet ex dispensatione Pontificis administrationem Sacramenti Confirmationis simplici Sacerdoti commissam aliquando esse dicat, de quo plura postea, Chrismate tamen, inquit, per Episcopum confecto: & idem nostris temporibus concessisse dicitur Gregorius XII. Sacerdoti in Indiis, hac tamen lege, ut uteretur Chrismate consecrato ab Episcopo; quod etiam docet Sanctus Dionysius in Ecclesiasticâ Hierarchiâ, ubi ritum hujus Sacramenti describens dicit, Chrisma debere confici ab Episcopo. Tandem hæc semper fuit praxis Ecclesiæ: unde cum Concilium Tolet. 1. can. 2. insinuat quosdam Sacerdotes contempsisse Chrisma; in primis improbat illam consuetudinem, deinde non loquitur de Chrismate Confirmationis, sed de illo, quod Episcopi singulis annis ad suas Ecclesias parochiales tenentur destinare, & Parochi petere ad usum Baptismatis.

XII. *Dicitur cum Caietano, qui contra omnes Theologos ait sufficere Chrisma à simplici Sacerdote consecratum; qui enim, inquit, potest majus, nempe consecrare Eucharistiam, potest minus, nempe consecrare Chrisma. Sed nulla est consequentia; nec enim in naturalibus sequitur, potest ignis producere ignem, ergo & aërem, multo minus sequitur hoc in causis moralibus, ubi omnia sunt ad arbitrium instituentis, qui unum potuit concedere non aliud, alioqui & posset simplex Sacerdos consecrare & templa & altaria, cum possit Eucharistiam: & propter hanc rationem non valet in Sacramentis argumentum à paritate rationis, ut omnes affirmant.*
Nec audiendus hac in re est Caietanus, qui contra omnes Theologos ait sufficere Chrisma à simplici Sacerdote consecratum; qui enim, inquit, potest majus, nempe consecrare Eucharistiam, potest minus, nempe consecrare Chrisma. Sed nulla est consequentia; nec enim in naturalibus sequitur, potest ignis producere ignem, ergo & aërem, multo minus sequitur hoc in causis moralibus, ubi omnia sunt ad arbitrium instituentis, qui unum potuit concedere non aliud, alioqui & posset simplex Sacerdos consecrare & templa & altaria, cum possit Eucharistiam: & propter hanc rationem non valet in Sacramentis argumentum à paritate rationis, ut omnes affirmant.

SECTIO SECUNDA.

Reliqua ad Sacramenti Confirmationis declarationem necessaria.

I. *Christi quo hæc Sacramentum confertur, esse debet Christi illius anni.*
DIXIMUS sectione præcedente materiam remotam Sacramenti Confirmationis esse Chrisma: quamvis autem ex gravi præcepto obligante sub mortali Chrisma esse debeat novum & recens, seu illius anni, annum more Ecclesiastico à Paschate ad Pascha, seu à feriâ quintâ Cœnæ Domini anni hujus ad feriam quintam sequentis computando: hoc tamen non requiritur ad valorem Sacramenti, sed quodvis Chrisma quod manet substantialiter incorruptum, & odorem

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

seu fragrantiam balsami retinet, est materia sufficiens, sive balsamum illud, ut supra diximus, sit Palæstinum, sive Indicum, sicut vinum, sive sit album, sive rubrum, Hispanicum vel Germanicum, est materia Eucharistia.

Quod verò sub peccato mortali sit obligatio in administratione hujus Sacramenti utendi novo & recente Chrismate, modo jam dicto, constat; in primis enim Fabianus Epist. 2. hoc ait esse necessarium ex Apostolicâ traditione. Idem etiam in variis Conciliis præcipitur, ut in Concilio Carthaginensi quarto, Concilio Vasensi, & Concilio Toletano primo. Quamvis autem hæc ita sint; non tamen arguunt, ut supra dixi, esse de necessitate Sacramenti; quòd enim Chrisma sit ejusdem vel alterius anni, modò verum sit & incorruptum, quid accidentale est valori Sacramenti, ut rectè Suarez hie, disputat. 33. sect. 1. Cum ergo nunquam in Conciliis dicatur hoc esse de essentiâ Sacramenti, non est cur quisquam hoc affirmet.

Materia proxima essentialis, sicut secundùm omnes in Baptismo est ablutio, ita in Confirmatione est unctio Chrismatis in formâ Crucis in fronte confirmandi ducta. De unctioe eodem modo probatur ac de ablutione, quia nimirum hæc Sacramenta in actione consistunt. De formâ Crucis id docet Florentinum ad Armenos, Patresque passim affirmant, confirmatque communis praxis Ecclesiæ: tandèque ipsa Sacramenti forma indicat: Signo te signo Crucis, &c. in fronte verò debere Crucem fieri & probat praxis Ecclesiæ, & Patres ac Canones affirmant; quod etiam probatur ex fine Confirmationis, qui est, ut accipiamus robur ne erubescamus Crucem Christi, frons autem fedes verecundiæ est, ut ait Florentinum citatum, quod eodem modo requirit ut fiat Crux in fronte, atque ut omnino fiat. Tandem essentialè videtur ut immediatè formetur Crux manu Episcopi, & non mediatè solum, medio scilicet aliquo instrumento, quia essentialè est huic Sacramento manus impositio, hæc autem, ut ex praxi constat, non est alia, quàm hæc Crucis efformatio.

Imò Apostoli nunquam hoc Sacramentum sine chrismate & unctioe per solam manus impositionem contulerunt. Probatur, nam hoc Sacramentum secundùm Sanctum Dionysium est Sacramentum unctiois, & cap. 4. de Ecclesiasticâ Hierarchiâ tradit modum conficiendi hoc unguentum, idque ex traditione, ut ait, Apostolicâ. Idem etiam docet Fabianus Pontifex Ep. 2. ad Orientales: idem etiam testatur Divus Clemens in constitutionibus Apostolicis. Deinde debuissent adhibere diversam formam, & sic facere diversum Sacramentum. Quod verò dicatur per impositionem manuum id præstitisse, non obstat, nam hæc unctio est manus impositio; Sancti enim Patres, quorum tempore certum est adhibitam fuisse hanc unctioem, vocant nihilominus hoc Sacramentum, Sacramentum impositionis manuum.

Forma hujus Sacramenti hæc assignatur in Concilio Florentino: Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: quæ verba veliis æquivalentia sunt de essentiâ formæ. Bellarminus libro de Confir. cap. 10. ait hæc verba Chrismate salutis non esse essentialia, sed intelligi sub vocabulo Confirmito, sicut aqua sub voce Baptizo, atque in antiquo rituali Romano, quod ordo Romanus dicitur,

M m 3

II. *Ostenditur dari præceptum grave utendi Chrismate ejusdem anni in Confirmatione.*

III. *Materia Confirmationis propria est unctio Chrismatis.*

IV. *Confirmationem sine unctioe Chrismatis nunquam contulerunt Apostoli.*

V. *Quasi forma Sacramenti Confirmationis.*